

Eesti Keele Instituut

Linguistic consultation services in Estonia

Symposium

15 September 2016

Peeter Päll

Contents

- Brief history
- Current services:
 - phone calls
 - e-mails
 - online resources
 - paid services (courses, expert statements)
 - other activities
- Why do we do it and how it has changed?
- Challenges for the future

Brief history 1

- Institute of Language and Literature at the Academy of Sciences was founded in 1947
- Since 1993 the Institute of the Estonian Language at the Ministry of Education and Research
- Giving consultations to the public started already since the foundation of the institute
- On 12 August 1966 a special diary was started to record the questions and answers

1966

12. aug.

Kõrsimus uue elemendi nime suhtes,
mis on J. Kurtsatovi auks nimetatud
(on kypramebiu).

Soovitatud: kurtsatovium.

R. Karelson

15. aug.

Kas Elektromehh)aanika Tehas või
Elektromehh)aanikatehas?

Soovitatud: Elektromehh)aanikatehas

(vrd.: puudutöötlemis-, metallitöötlemis-,
metallivalu-, autoremondi-, kunstsame-,
kunstkiutehas, Tell. Masinaehitustehas,
kunstsiidivabrik, linaketrusvabrik jne.)

R. Kull ja R. Karelson

Võõrsõnade
ortogr.

I ~ I
(tehasenime-
tused)

Nr. 1
KEELELISTE
NÕUANNETE
REGISTREERIMINE
alust. 22. VII 66 - 27. VII 67
4. IV 67 lõpet. 19. X 67

Nr. 3
KEELELISTE
NÕUANNETE
REGISTREERIMINE
15. aug. 1966 - 8. jaanuar 1968

Nr. 2
KEELELISTE
NÕUANNETE
REGISTREERIMINE
alust. 20. X 67
lõpet. 30. IV 68

Brief history 2

- Phone service remained for long time the main channel for consultations, although questions were sometimes also sent in writing (letters)
- In 2003 phone calls database was started, all questions and answers are recorded for reference purposes and for statistics
 - currently holds more than 160,000 records since 1991
- In 2004 regular mail consultation service began, using a webform, all mails are also registered in a database (25,450 records)

Brief history 3

- Status of consultation service has changed from unofficial, voluntary job to fully acknowledged public service sponsored by the state (esp. since 2004)

Current service: phone calls

- The more direct way of consulting people, quick and interactive (it is possible to clarify the question and its context)
- Average workload: up to 30 calls per day (record on 22.03.2004 – 71 calls); 6000 per year (record in 2004 – 8260 calls)
- One call may mean several questions
- The overall tendency is slightly towards decrease
- Working time: 9–12, 13–17 (usual working hours)

Current service: e-mails

- People use this channel often with more complicated issues, also e.g. with long written texts, etc.; needs more time, sometimes context remains vague
- Average workload: 15 mails per day (record on 21.03.2016 – 32 e-mails); up to 3000 per year (in 2015 – 2941 e-mails). Before that: up to 30 letters per year
- The overall tendency is towards increase
- Working time: unlimited

Current service: online resources

- Consultation service's homepage *keeleabi.eki.ee*
- short recommendations on specific topics, updated twice a month
- an edited extraction of the phone calls database, frequently asked questions (*Keelenõuvakk*, 7600 records)
- articles of language recommendation volumes
- links to dictionaries (ÕS, advisory dictionary of document language) and databases (place names, declension of surnames, languages); all-integrating page at *kn.eki.ee* (*e-keelenõu*)
- tests, various other information on courses, etc.

- ▶ [ÕS 2013](#)
- ▶ [ÕSi uued sõnad](#)
- ▶ [Eesti keele käsiraamat](#)
- ▶ [Kohanimeandmebaas](#)
- ▶ [Isikunimeandmebaas](#)
- ▶ [Eurokeelehoole](#)
- ▶ [Keelenõuanne soovitab](#)
- ▶ [Keelenõuanne soovitab 2](#)
- ▶ [Keelenõuanne soovitab 3](#)
- ▶ [Keelenõuanne soovitab 4](#)
- ▶ [Emakeele Seltsi keeleteimkond](#)
- ▶ [Seletav sõnaraamat](#)
- ▶ [Ametniku soovitusõnastik](#)
- ▶ [E-keelenõu](#)
- ▶ [Muid kasulikke linke](#)

Keelenõuande telefonil 631 3731 vastatakse tööpäeviti kl 9–12 ja 13–17.

**Keelenõu saab ka meili teel või kirjaga aadressil
Eesti Keele Instituut, Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn.**

[Mida keelenõuandest küsida?](#)

[Kontrolli oma teadmisi: testid](#)

[Otsi](#)

Keelenõuanded

Falafel

25.8.2016

Teiste põnevate maailmatoitude seas kogub Eestis populaarsust ka falafel: kikerhernejahust pallikesed. Nagu paljude võõrkeelsete toidunimetuste puhul, on ka selle toiduga tekkinud omajagu keeleküsimusi – nii see, kas falafel ikka viib keele alla, kui ka see, mismoodi seda hääldada, kirjutada ja käänata.

Hästi valmistatud falafel võib keele alla viia küll, aga hääldusega on veidi keerulisemad lood. Araabia keeles, kust see sõna pärineb, hääldatakse seda rõhuga 2. silbil, sama soovivad ka inglise keele sõnaraamatud. Prantsuse keelest mõjutatud keelekasutajad rõhutavad pigem viimast silpi. Enamik eesti keele rääkijaid on aga järginud võõrsõnade häälduse muganemise põhimõtteid ja hääldab seda rõhuga 1. silbil – falafel (umbes nagu sõna *kavaler*).

Kuidas toimida eesti keeles? Võimalusi on mitu. Üks variant on *falafel* vormistada tsitaatsõnana kursiivis. Kuna originaalipäraselt on tsitaatsõna rõhk 2. silbil, tuleb seda ka häälduse järgi käänata: sõin ***falafel'***it või ***falafel'***eid, valasin ***falafel'***ile või ***falafel'***itele kastet.

Teine võimalus oleks sõna mugandada nii, et jääb alles originaalipärane 2. silbi pikk vokaal: sõin ***falaafelit*** või ***falaafeleid***, valasin ***falaafelile*** või ***falaafelitele*** kastet. Kui aga hääldada seda rõhuga esilbil, siis kirjutatakse ja käänatakse nii: sõin ***falafeli*** või

Teated

- 5.9.2016
- Keelenõuande juubelisümposion
- 29.8.2016
- Emakeeleõpetajate teabepäevad 27. ja 28. septembril
- 30.3.2016
- Emakeele Seltsi keeleteimkond arutab
- 7.1.2016
- Ilmunud on Maire Raadiku „**Õigekirjaspikker**”
- 4.1.2016
- Ilmunud on Tiiu Erelti „**Eesti ortograafia**” uus trükk
- 11.8.2015
- „Keelenõuanne soovitab 5”
- 17.10.2014
- Keelenõuande uudisevoog

2016-09-13

Otsi

Valdkond: - - -

- Sisu Küsija Kandenumbr (x-y) Kuupäev Avalike hulgast
 Märksõna Vastaja ID vahemik (x-y) Printerisõbralik
 Koos meilidega

Lisa

Leitud kirjeid: 26

kanne: 3747, kp: 2016-09-13; id: [163362](#), märksõna: ; vld: lause; k: , v: TL

Kuidas saavutada ettevõtte pikaajalist ja jätkusuutlikku kasu? Kas lause on korrektne? - Vormiliselt on, jätkusuutliku kasu tähendus jääb mulle natuke ähmaseks.

kanne: 3748, kp: 2016-09-13; id: [163363](#), märksõna: ; vld: E morf; k: lapsevanem, v: TL

Kaks ärevat kõnet mesimummu ~ mesimummi käänamise asjus: milline on ikka see ainuõige variant? - ÕS annab -u, EKSS mummu all -u, eraldi liitsõnana ka -i; tegelik kasutus varieerub, nagu näha.

kanne: 3749, kp: 2016-09-13; id: [163364](#), märksõna: ; vld: lühend; k: , v: TL

VEFi ~ VEF-i

kanne: 3750, kp: 2016-09-13; id: [163365](#), märksõna: ; vld: s-liitum; k: , v: TL

inglisekeelne

kanne: 3751, kp: 2016-09-13; id: [163366](#), märksõna: ; vld: M ort, Sv; k: , v: TL

Kas ilukirjandustõlkes itaalia keelest võib jätta via X, piazza Y püstkirja ja väikese tähega? - Ei soovita. Parim lahendus ilukirjanduses oleks tõlkida; kui itaalia ortograafia järgi on liigisõnad suure tähega, saab võtta seda tervikuna nimena (nagu Baker Street), muidu tuleks panna kursiivi.

Other functions and tasks

- Paid services: ordered courses, expert statements (mainly to courts)
- ***Other (and often more important) tasks:***
- Dictionary of standard Estonian (ÕS)
- Handbook of standard Estonian (*õigekeelsuskäsiraamat*)
- Various actions in language care: lectures, articles, promotion of clear language, EU language care, names planning, terminology...

Main topics in questions

- Orthography
 - use of capital or small letters, one or two words, interpunctuation signs (esp. comma)
- Morphology (declension) and word-formation
- Syntax (forming sentences)
- Semantics (meanings of terms and other words)
- Stylistics, register of standard language, choice between word variants
- Pronunciation, transcription of names
- Translation from foreign languages
- Other linguistic issues (e.g. etymology)

Why do we do it?

- There is a clear need for correct and good language use in the society
- Main users of the service are professionals dealing with texts: editors, translators, authors, officials, secretaries, teachers, scientists, PR officers, managers, etc.; institutions include both public and private sector
- **Consultation service gives very useful feedback to language planners**

How it has changed?

- By content (topics): no big changes (questions on spelling still prevail)
- Many new terms being created in translated texts; source language now being more often English (earlier: Russian)
- By form: written communication will be more dominant, multiple channels for consultations (incl. social media)

Challenges for the future

- The overall aim is to provide more information on our website, so that 'human intervention' is less necessary
- We need to follow the channels used by the public, e.g. since 2014 we use Facebook to promote news on language care (but not yet Twitter)
- For accountability, coherence and reference purposes we need to maintain a central database of our consultations

Altmõisa 2006

12.08.2016

